herpy

FROSKER

Black-webbed Treefrog

Rhacophorus kio

Rhacophorus kio er en stor, gressgrønn flygefrosk fra regnskogene i det sørlige Kina, Laos, Thailand og Vietnam. Hunnene blir opptil 8 cm. Svømmehuden er oransjegul med en svart flekk ved roten av hver finger og tå, og frosken spenner den ut når den glir mellom trærne. Arten er nattaktiv og sky, og det finnes bare lite kunnskap om pasning i fangenskap.

Familie: Rhacophoridae

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**6-8 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog og fjellskog**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-24 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Vannskål** dybde 2-3 cm
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I et skumreir**
Egg per legging	**130-180**
Klekking	**5 dager**
Larvetid	**45-85 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Rhacophorus kio er en stor, slank trefrosk med lange bein, store hefteskiver og kraftig svømmehud mellom både fingre og tær. Ryggen er gressgrønn med mørkere grønne felt og små hvite flekker, flankene har gule flekker og er mørkebrune lengst nede, og buken er gul. Lårene er grønne, bak oransjegule. Det sitter en stor, tydelig svart flekk i armhulen. Svømmehuden er oransjegul, og de langsgående linjene i den er oransje og gule. Den svarte flekken i svømmehuden sitter bare ved roten av fingre og tær, så svømmehuden ser lysere ut enn hos *Rhacophorus reinwardtii*, der svart farge brer seg helt ut mot kanten.

Voksne dyr måler 6-8 cm fra snute til kloakk, og hunnene er størst. Vekten er ikke dokumentert. Frosken spenner ut svømmehuden når den hopper fra en høy gren, og glir i en skrå bane til et lavere punkt. Hendene er bevegelige, slik at frosken kan gripe rundt greiner, og hefteskivene fester seg på våte overflater.

Arten ble beskrevet i 2006 av Annemarie Ohler og Magali Delorme. Inntil da ble den regnet til *R. reinwardtii*, men undersøkelser av kroppsformen og av DNA viste at flygefroskene på fastlandet i Sørøst-Asia er en selvstendig art. Frosken er sjelden i museenes samlinger, fordi den er vanskelig å oppdage utenom yngletiden. Dyr i handelen selges ofte under navnet *R. reinwardtii*, så opprinnelsen er ikke alltid til å stole på.

Arten har ingen kjent giftig hudsekresjon. Vask likevel hendene før og etter arbeid i terrariet, og ikke ta på øyne og munn etterpå. I fangenskap blir den sannsynligvis 5-10 år.

Utbredelse og leveområde

Rhacophorus kio lever i Sørøst-Asia: i Kina i provinsene Yunnan og Guangdong, i Laos, i det nordlige Thailand og i Vietnam. Funnene i Thailand er fra områdene rundt Chiang Mai og Tak, og i Laos og Vietnam er arten funnet i en rekke provinser fra de nordlige fjellene og ned til det sentrale Vietnam.

Frosken er registrert fra omtrent 200 til 1.800 m over havet. Bestandene er oppsplittet, fordi arten er bundet til uforstyrret skog med dammer og myrer i nærheten. Forekomsten i nabolandet Myanmar er ikke bekreftet, så kartet viser bare de fire landene ovenfor.

> **Naturlig utbredelse:** Kina, Laos, Thailand og Vietnam.

LEVEOMRÅDE

Rhacophorus kio lever i tretoppene i uforstyrret, eviggrønn regnskog med tett løvtak, både i primær- og sekundærskog. Frosken sitter oftest i laget under de øverste greinene, der løvet beskytter mot vær og rovdyr, men i Sør-Kina er den også sett helt oppe i toppen av kronetaket, 57 m over bakken. Den er nattaktiv og skjuler seg i løvet om dagen.

Yngletiden ligger omtrent fra april til juli. Hannene roper fra trærne over yngledammer, myrer og vannhull. Hunnen legger eggene i skum, som hun pakker inn i blader over vannet. Når rumpetrollene klekkes, faller de ned i vannet og utvikles i dammen.

Klimaet i området er tropisk til subtropisk med en regntid, da froskene yngler. Føden i naturen er dårlig kjent, men består av insekter og andre leddyr. Arten trues først og fremst av avskoging for landbruk og av forurensning av yngledammene.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om pasningen av *Rhacophorus kio*. Anbefalingene bygger på artens størrelse og levested og på den nært beslektede *Rhacophorus reinwardtii*; tallene er lånt derfra og tilpasset, fordi *R. kio* er større.

Terrariet skal være høyt og luftig. To til tre oppdrettede voksne skal ha minst 60 × 45 × 90 cm. Større er bedre for en frosk som glir, og viltfangede dyr krever mye større terrarier og kan likevel lett skade seg når de hopper rundt om natten. Kjøp derfor oppdrettede dyr når det er mulig.

Innredningen skal gi mange sitteplasser og plass til å hoppe. Bruk loddrette greiner, en bakvegg av kork og planter med store, solide blader som kan bære en tung frosk, for eksempel *Philodendron* og *Epipremnum*. Hold midten av terrariet noenlunde fri, og plant tett foran glasset, slik at frosken ikke støter inn i store, åpne glassflater. Bunnen kan være en fuktholdende, levende bunn med sphagnum og visne blader eller en skumplate som holder på fuktigheten og er lett å holde ren. Et nett i hele lokket sørger for at luften ikke står stille.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

TEMPERATUR

Hold terrariet på 21-24 °C om dagen, tilsvarende vanlig romtemperatur, og la det gjerne falle til 18-21 °C om natten. Korte perioder opptil 27-28 °C tåler frosken, men temperaturen må ikke komme over 28 °C. Bruk ikke varmelamper, hold øye med romtemperaturen om sommeren, og kontroller med et digitalt termometer.

En kjølig hvileperiode om vinteren er ikke nødvendig.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal ligge på 70-90 %, lavest om dagen og høyest om natten. Sprøyt terrariet jevnlig med avklort springvann, regnvann eller osmosevann, og la det tørke litt opp i løpet av dagen, slik at luften ikke står stille. Levende planter holder luften fuktig, og et nett i hele lokket sammen med en lav vannskål hjelper begge deler.

Ser du rynket hud eller en sløv frosk, så øk fuktigheten og senk temperaturen med én gang.

VANN OG VANNKVALITET

Sett en stabil, lav vannskål i terrariet som frosken kan sitte i om natten. 2-3 cm vann er nok, slik at frosken lett kommer opp igjen. Skift vannet så snart det er skittent, og helst hver dag eller annenhver dag. Bruk avklort springvann, regnvann eller osmosevann, og bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler nær vannet, fordi amfibier tar opp stoffer gjennom huden.

Vannet skal ha samme temperatur som luften.

LYS OG UVB

Frosken er trelevende, og en svak UVB-kilde av den typen som brukes til tropiske skogdyr, anbefales. En lav UV-indeks på de øverste bladene (Ferguson-sone 1) er et forsiktig utgangspunkt. Gi alltid skyggefulle steder frosken kan trekke seg tilbake til.

Bruk LED-lys som er sterkt nok for plantene, og unngå lamper som varmer. Hold en fast døgnrytme med omtrent 12 timers lys. Frosken er nattaktiv og blir stresset av uro i terrariet om dagen.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Rhacophorus kio spiser levende insekter. Sirisser kan brukes hele livet, fra små nyklekte til store, supplert med små kakerlakker, soldatfluelarver og av og til en voksmøllarve som godbit. Voksne dyr tar sirisser på opptil omtrent 25 mm, unge frosker på 2-3 cm tar sirisser på omtrent 6 mm.

Gi små porsjoner to ganger i uken til voksne dyr, tre til fire ganger i uken til unge, og fjern fôrdyr som ikke blir spist. Alle fôrdyr skal være oppfôret og støves med kalk, og av og til med et vitamintilskudd med D3.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er nattaktiv og sky og tilbringer dagen skjult mellom bladene; mesteparten av tiden sitter den på glasset eller på innredningen. Den lever mest for seg selv, men kan holdes i små grupper med bare lite aggresjon utenom yngletiden. Hold derfor et par eller en liten gruppe i et romslig terrarium med mange sitteplasser.

Frosken bør så vidt mulig ikke håndteres, fordi huden er tynn og følsom. Ved rengjøring flyttes den med en fuktig, myk plastboks. Den hopper og glir voldsomt når den blir skremt, og viltfangede dyr støter ofte inn i glasset.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er større og kraftigere enn hannene, og eggene kan sees gjennom huden når de er utviklet. Hannene er mindre og slankere og roper særlig når terrariet holdes svært fuktig. Hos nært beslektede flygefrosker blir kjønnsforskjellen tydelig i en alder av 12-14 måneder, og hannene får da synlige paringsputer.

Når *Rhacophorus kio* blir kjønnsmoden, er ikke dokumentert, og unge dyr er vanskelige å kjønnsbestemme. Hold flere dyr sammen, og sorter når kjønnene kan sees.

PARRING

I naturen yngler arten fra omtrent april til juli. Hannene roper fra trærne over yngledammene, og hunnen kommer til. Under paringen lager paret et klissete skum av egg, slim og sæd, som de pisker med bakbena.

I terrariet krever flygefrosker en årstidssyklus og et regnkammer for å yngle, som andre tropiske trefrosker; for *Rhacophorus kio* er avl bare sparsomt beskrevet. Hos den beslektede *Zhangixalus arboreus* setter det i gang ynglingen å sprøyte terrariet hver kveld i en periode, gi ekstra fôr og deretter kjøre et regnanlegg i 20 minutter om gangen med omtrent tre timers mellomrom på dagen og en time i strekk om natten. Hannene begynner da å rope nesten med én gang.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

EGG OG RUMPETROLL

Når skummet er pisket, forlater hannen hunnen. Hunnen trekker bakbena inn mot kroppen og pakker blader rundt skummet. Hun gjentar det tre ganger med nye blader, slik at reiret blir avlangt, og blir sittende i ro i omtrent 20 minutter, til det er ferdig. Skummet herder utenpå til en skorpe, slik at eggene holder seg fuktige, og bladene skjuler dem for rovdyr. Foreldrene forlater reiret og passer verken egg eller rumpetroll.

Antallet egg per reir er ikke dokumentert for arten; tallet i boksen er lånt fra *Rhacophorus reinwardtii*, som legger 130-180 egg.

Når rumpetrollene klekkes, faller de ned i vannet under reiret. Sørg derfor for en vanndel på minst 8 cm under bladene der froskene kan legge, eller klipp av bladet og heng det opp over et akvarium.

Pasningen av rumpetrollene er ikke kjent for arten. Pasningen av *Zhangixalus arboreus* kan brukes som utgangspunkt: 18-20 °C, 8 cm vann med korkbiter og vannplanter og et daglig vannskift på 5-10 %. Rumpetrollene spiser spirulinatabletter som synker til bunnen.

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter omtrent 5 dager, og fullt utviklede rumpetroll er 43-52 mm lange. Larvetiden er ikke dokumentert for *Rhacophorus kio*. Hos *Zhangixalus arboreus* tar den omtrent seks uker og hos *Rhacophorus reinwardtii* omtrent 12 uker, så tallene i boksen er bare et holdepunkt.

Når forbena kommer, slutter rumpetrollene å spise og skal ha lett tilgang til land: senk vannstanden, legg kork eller greiner i vannet, og ha lokk eller nett på akvariet, slik at de nyforvandlede froskene ikke slipper ut. Sørg for en fuktig overgang til land med planter og våte skjulesteder.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene skal i et lite, fuktig terrarium med fuktig kjøkkenpapir, planter og en lav vannskål. Luftfuktigheten skal være høy i starten, 80 % eller mer. Gi små sirisser som er støvet med kalk, eller bananfluer, få og ofte, når halen er tatt opp, og sorter etter størrelse, slik at de minste ikke blir utkonkurrert. Ved 2-3 cm tar ungene sirisser på omtrent 6 mm. Hold dem i et mindre terrarium til de er store nok til å klare seg blant de voksne.

Helse og vanlige feil

Vanlige problemer hos trefrosker i terrarier er:

- Uttørking og for høy temperatur. Tegnene er sløvhet, rynket hud og utstrakte bein. Arten foretrekker det kjølig, så hold øye med termometer og hygrometer.
- Skader fra hopp mot glasset. Særlig viltfangede dyr slår seg når de glir rundt om natten.
- Smittsomme sykdommer og parasitter, særlig hos viltfangede dyr. Kjøp oppdrettede dyr, hold nye dyr i karantene, og bruk separate redskaper.
- Ensidig kost eller mangel på kalk og D3, som kan gi skjør benbygning. Varier fôret.

Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken slutter å spise, har sår, hevelser eller rødlige områder på huden, eller sitter slapp på bunnen.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.